

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan zjutraj, izvemši pondeljke.
Mesečna naročnina:
V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon 213.
Upravišтво: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisemnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Pred odločilnim bojem.

Parlamentarno življenje v Beogradu se je pomirilo in položaj je ostal neizpremenjen. Edino pozornost vzbujajo delo verifikacijskega odbora, ki je vnovič potrdil 26 mandatov Radičeve stranke in zvišal tako število v odboru verificiranih poslancev HRSS na 61.

Cim mirnejše pa je parlamentarno življenje na zunanji, s tem večjo strastjo pa se pripravljajo vse na odločilen boj, ki se prične v tistem hipu, ko bo predloženo skupščini poročilo verifikacijskega odbora. Naj izpade ta boj kakorkoli, eno je že sedaj gotovo, da bo le predigra k pravi odločitvi, ki pade na neizogibnih letošnjih volitvah. Vse sedanje dogodke v Beogradu moramo zato smatrati le kot pripravo volivnega boja in zato je prav in potrebno, da se na ta boj pripravi tudi naša javnost, zlasti pa vsa naša patriotična javnost.

Iz dosedanjega poteka vseh naših volivnih bojev vemo že le predobro, da ne donaja pri nas volivni boj prav nobene razčiščevanja pojmov, temveč nasprotno samo težke minuse o državljanski naobrazbi volivcev. Z brezobzirnim osebnim bojem se vedoma ubija tudi zdravo misel nasprotnika, s cenimi slageriji se onemogočuje vsako stvarno debato in zmaga pripada redno le tistemu, ki ima zdrava pljuča, ne pa tistemu, ki ima najboljšo glavo.

Zalostna posledica tega je, da pade po vsakem volivnem boju morala volivcev in javnega mnenja in da smo z navedenimi volivnimi boji ono lepo navdušenje ob prevratu že skoraj popolnoma ubili. Volivni boj je pri nas licitacija navzdol, mesto da bi bil licitacija navzgor. Zmisel vsakega volivnega boja je vendar v tem, da omogoči najboljšim ljudem dostop na najvišja mesta. Najboljši pa so edino tisti, ki morejo narod dvigniti, ne pa tisti, ki ga v sled strankarske, ali celo osebne ambicije potiskajo v nižino, ki skušajo s špekulacijo na instinkte mas prikriti svojo lastno npravo in umstveno nesposobnost.

Vsi naši dosednji volivni boji so dosledno narodu samo jemali vero, niso mu pa dali niti sence nadomestila za izgubljene ideale. Zato opažamo povsodi splošno razočaranje. Delavske mase, nekdanj tak zavedne, so danes primer nezavednosti, ker so tako razočarane, da ne morejo nikomur več verjeti, da so razbite na nebroj brezmočnih frakcij. Isto razočaranje vlada po krivdi naših mladincev tudi v naši inteligenci, ki je tako razbita in tako apatična do javnih vprašanj, da je vsa njena velika intelektualna sila za javnost vsaj trenutno izgubljena.

To razočaranje je vzrok, da je padlo mišljenje naroda tako nizko, da je edin učinkovit agitatoričen argument, edino še sovraštvo do nasprotnika. Sila Radičeva je razvijanje protisrbske goje in edin argument mladincev postaja že samo pridiga o klerikalizmu, kakor da ne bi bila res napredna misel stokrat bolj pozitivna.

Letošnji voliven boj bo odločilne važnosti za razvoj našega naroda, ker bo odločil o razvoju naše države. Zato je dolžnost vse patriotične javnosti, da se za letošnji volivni boj pripravi s tako silo, da bo pomenil volivni boj agitacijo za naše nacionalne ideale, ne pa pridobitve za demagoge.

Zato ni samo dolžnost poslancev v Beogradu, da se pripravijo za odločilno borbo, temveč tudi vsa naša javnost se mora na to borbo pripraviti. Neodpustljivo je, da drža inteligencija križem roke, kadar vidi, kako demagogi zavajajo narod. Ravno tako neodpustljivo pa je, kadar inteligencija mirno trpi, da segajo po volivnih mestih ljudje, ki so se s svojim delom diskvalificirali kot javni delavci. Kdor ne drži dane besede, za tega ni v javnosti mesta, ker on ne bo ščitil javne morale. Enako pa ni mesta za politika, ki je že z neuspehi dokazal, da ni kos svojemu mestu. Vpliven boj mora biti izbira najboljših!

Pred odločilnimi dogodki smo. Na korist naroda se bodo odigrali, če bodo imeli v vseh strankah le najboljši besedo. Na škodo naroda pa bodo končani, če bo glavna beseda pridržana

Ministrski svet.

Vlada je odložena, da vztraja.

Beograd, 2. aprila. (ML) Nocoj se je nadaljevalo delo ministrskega sveta o tem, kako naj se reši vprašanje nastopajoče vladne krize. Gre za dve alternativi: 1. ali da se odstopi vlada opozicijskemu bloku, in 2. ali da se razpišejo pod sedanjo vlado nove volitve. Končna rešitev v tem vprašanju ni padla. Vlada pa je odložena, da na vsak način ostane in ne poda ostavke. Šlo pa bi eventualno za rekonstrukcijo vlade. V političnih krogih trde kot pozitivno, da bo minister zunanjih zadev g. dr. Ninčić odpal iz bodoče kombinacije in da pride na njegovo mesto dr. Ninko Perić ali pa Ljuba Jovanović, dr. Perić pa bi dobil kako drugo mesto. Glavno je to, da se ne dovoli padec vlade in komplikacija krize.

Vlada je nocoj odobrila posojilo, ki ga je zaključil v Ženevi ravatelj državne Hipotekarne banke (o posojilu je naš list že podrobneje poročal. Ur.).

Ministrstvu za promet, kakor tudi drugim ministrstvom, kjer še ni izvršeno razvrščanje uradnikov, je bilo dovoljeno, da izvrše razvrstitve v mesecu maju tako, da bi vsi zakoni, ki jih je sprejela skupščina, stopili končno v veljavo najkasneje do 1. junija.

Vlada je vzela na znanje poročilo dr. Otokarja Rybarja o dosedanjem delu naše in italijanske delegacije na trgovinskih pogodbah in raznih konvencijah. Dosedaj se zaradi krize niso mogla predlagati poročila. Naši delegaciji so bila dana potrebna navodila.

Odobrenih je bilo dalje več resortnih stvari, ki so se nabrale v večjem številu. H koncu je poročal g. Pašić o svoji avdijenci na dvoru. Povsem sodeč je imela avdijenca ta uspeh, da se radikali ne boje pretenj, opozicijskega bloka.

Proglas zemljoradniškega kluba na narod.

Beograd, 2. aprila. (ML) Zemljoradniški klub je nocoj sestavljal končnoveljavno besedilo svojega proglasa na kmečki narod. Klub pojasnjuje v svojem proglasu volilcem politiko, ki jo je vodil doslej. Klub ni niti proti opozicijskemu bloku, niti zanj. Glavno je, da se strmoglavijo vse take korupcijske vlade, ki delajo proti interesom širokih slojev naroda. Klub poziva svoje volilce, da imajo zaupanje vani. Klub bo nadaljeval v narodni skupščini svojo dose-

danjo politiko in se bo zavzemal za to, da se zbližajo vse zemljoradniške stranke Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Beograd, 2. aprila. (ML) Predsednik zemljoradniškega kluba Voja Lazić je izjavil glede odnošajev do radičevcev, da bi se v agrarnih in socijalnih vprašanjih mogli priti do sporazuma med zemljoradniki in radičevci, dvomi pa, da bi se mogel sporazum doseči tudi v državnopravnih vprašanjih.

Razpoloženje v opozicijskem bloku.

Beograd, 2. aprila. (ML) Opozicijski blok je imel popoldne v predsedništvu demokratskega kluba sejo, ki so se je udeležili Davidović, dr. Korošec, dr. Spaho, dr. Maček, Predavec in dr. Hrasnica. Razpravljali so o položaju, ki je nastal z verifikacijo vseh preostalih mandatov HRSS. V začetku se je opozicijski blok čudil, zakaj so bili radikali soglasni za verifikacijo 17 mandatov. Po kratki razpravi se je ugotovilo, da je vzrok temu najbrže ta, ker v radikalnem klubu vlada precejšnja neza-

dovoljnost zaradi sedanje Pašičeve politike. Na čelu nezadovoljnih poslancev stojita Ljuba Jovanović in Nastas Petrović. — Blok je ugotovil, da je zanj položaj popolnoma zadovoljiv, ker mora sedanja vlada preiti ali slej pasti. Blok izjavlja, da ima vesti, da Pašić ni dobil volilnega mandata istočasno s poslovnim. Tudi bi ga prav težko dobil, ker bi, če bi bila skupščina sedaj razpuščena, to značilo, da so Hrvatom vrata v parlament zaprta. To pa bi bilo prav neugodno, ker bi prišlo z najvišjega mesta.

Nezadovoljnost med radikali.

Beograd, 2. aprila. (ML) Danes se je v parlamentarnih krogih govorilo o rekonstrukciji vlade. Nekateri radikalni poslanci so nezadovoljni, ker ni prišel v novo vlado dr. Ninko Perić. Poleg tega radikali niso zadovoljni da je dobil Pribičević toliko število ministrskih portfeljev in podsekretarskih mest. Po sporazumu bi moral Pribičević dobiti za vsakeh 5 poslancev po eno mesto. Dobil pa je 4 ministrstva in 2 mesti državnih podtajnikov.

RADIKALI O IZHODU IZ POLITIČNEGA POLOŽAJA.

Beograd, 2. aprila. (ML) Med radikali obstojata glede izhoda iz sedanjega položaja dve mnenji. Prvo je za verifikacijo 17 nespornih mandatov na skupščini, o ostalih pa bi se odločilo po poročilu ankete. Razmerje sedanje vlade bi bilo proti opoziciji enako 127:127. Vlada bi morala pridobiti še nekaj poslancev in rešiti najnujnejše posle, obenem pa bi se pripravljala za volitve. Ostali mandati naj bi bili potem verificirani eventualno še pred razpustom skupščine.

Drugo mnenje, ki ima dosti pristašev med radikali, je za prepustitev vlade opozicijskemu bloku. Nato bi interperirali radikali novega predsednika vlade, ki bi bil najbrž Davidović, da-li

demagogom. O tem pa odloča patriotična javnost in zato jo kličemo na plan, še predno se je odločila borba v Beogradu pričela. Danes je še čas, ko bo voliven boj končan, potem bo vsaka beseda in vsak opomin zaman!

se strinja z izjavami g. Radičeva, ki jih je podal v zadnjem času. Davidović bi se ne mogel izjaviti za te izjave, radičevci pa se tudi ne bi odrekli politiki svojega šefa in tako bi morala vlada pasti.

SKUPŠČINSKI PREDSEDNIK NI ODSTOPILO.

Beograd, 2. aprila. (ML) Z merodajnega mesta se kategorično demantira vest o dozdveni demisiji predsednika narodne skupščine Ljube Jovanovića, ki je bil danes dopoldne sprejet v svojstvu predsednika od kralja v avdijenci.

Razkol med demokrati

Beograd, 2. aprila. (ML) Na včerajšnji seji samostojnega demokratskega kluba je bil izdan komunike, v katerem se odreja Davidovičevi grupi pravico predstavljati stranko in glavni odbor. Samostojni dem. klub povdarja, da je ostal zvest strankinim načelom in dolži Davidovića in njegove pristaše, da so zapustili program in sklepe glavnega odbora in kongresa stranke.

Direktna telefonska zveza z Italijo.

Zveza s Trstom in Gorico bo vzpostavljena 10. t. m.

Beograd, 2. aprila. (Z) Na temelju konvencije o uvedbi direktnih telegrafskih in telefonskih zvez med našo kraljevino in Italijo je vzpostavljena od 1. t. m. dalje direktna brzoljavna in telefonska zveza med Beogradom in Reko. Na podlagi iste konvencije se z 10. t. m. vzpostavi direktna zveza z Benetkami, Trstom in Gorico.

Verifikacija 26. radičevskih mandatov

Beograd, 2. aprila. (ML) Celokupna pozornost vseh političnih klubov je bila popoldne osredotočena na sejo verifikacijskega odbora, ki je največjega pomena za nadaljni razvoj politične situacije. Seja je pričela ob 4. popoldne. Najprej so obravnavali mandate, proti katerim so vložene pritožbe. Radikalni člani verifikacijskega odbora so zastopali mnenje, da je za vse te slučaje treba izbrati posebno anketo, ki ima odločiti, ali se ti mandati sploh morejo verificirati. Člani opozicije so zastopali nasprotno stališče, da te pritožbe sploh ne prihajajo v poštev. Pri glasovanju, ki se je vršilo najprej o verifikaciji devetih mandatov, glede katerih so vložene pritožbe, je bilo z 11 proti 10 glasov verificiranih vseh devet mandatov. Nato so razpravljali o 17 mandatih, proti katerim niso vložene pritožbe. Verificiranih je bilo soglasno vseh 17 mandatov. Na ta način se popolnoma menja sedanje razmerje parlamentarnih skupin.

VLADA IN VERIFIKACIJA.

Beograd, 2. aprila. (ML) Od 11. ure popoldne do 2. ure popoldne je bila v predsedništvu vlade konferenca ministrov, na kateri se je pretresala politična situacija ter postopanje radikalnih članov v verifikacijskem odboru. Vlada je zavzemala stališče, da se glede verifikacije postopaj popolnoma po zakonu in da se verificirajo vsi oni mandati, proti katerim niso vložene pritožbe, dočim naj se v ostalih slučajih zahteva anketa, ki naj preizkusi, v koliko so vložene pritožbe opravilene.

Neuspah rusko-romunske konference

Dunaj, 2. aprila. (K) Na današnji seji rusko-romunske konference je podal načelnik sovjetske delegacije v ime ruske vlade daljšo izjavo, v kateri ugotavlja, da ima Romunija Besarabijo proti volji pretežne večine prebivalstva v svoji oblasti in v kateri odklanja držnost romunske vlade, da bi se Besarabija priznala kot sestavni del Romunije. Sovjetska delegacija predlaga skupno posvetovanje o pogojih za ureditev plebiscita v Besarabiji, ker se bo mogla romunska vlada le na ta način oprostiti obtožbe, da ima Besarabijo ravno tako s silo in proti volji prebivalstva v svoji oblasti, kakor je to v Bukovini, ki je po večini obljubena z ukrajinskimi kmeti. Sovjetska delegacija zavrača najodločnejše poskus, da bi se ji naprtila odgovornost za nadaljno usodo konference. Ako se bo romunska delegacija branila nadaljevati delo konference, bo padla odgovornost za to izključno na romunsko vlado. Nato je ponovil načelnik romunske delegacije odklanjajoče stališče romunske vlade, ki ga je bil naznanil že na zadnji seji. Ker se naziranj obh. delegacij ni dalo spraviti v sklad, je bilo delovanje konference proglašeno za dokončano. Delegaciji zapustita Dunaj prihodnje dni.

Dunaj, 2. aprila. (K) V svoji izjavi je rekel načelnik romunske delegacije med drugim: Ljudsko glasovanje, na katerem neprestano vztrajajo, kakor ugotavlja romunska delegacija z obžalovanjem, delegati sovjetske Unije, je nenavadno sredstvo za rešitev med-

Sprememba turške ustave.

Carigrad, 2. aprila. (Wolff.) Narodna skupščina je spremenila člen 25 ustave tako, da je sedaj izključno narodna skupščina upravičena sklepati o svojem razpustu z absolutno večino.

PROMET Z DENARNIMI PISMI Z VELIKO BRITANJO.

Beograd, 2. aprila. (M) Od 1. aprila dalje je uveden med našo državo in Veliko Britanijo promet z denarnimi pisni. V našo državo bo mogoče poslati pismo z vrednostjo do 20 funtov sterlingov.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 2. aprila. Napoved za 3. aprila. Nikake bistvene izpremembe, oblačno, hladno, vreme se bo nagibalo k lahnemu dežju.

KRALJ ZA VERIFIKACIJO.

Beograd, 2. aprila. (ML) Ob 12. uri je bil predsednik narodne skupščine Ljuba Jovanović v avdijenci pri kralju in mu je poročal o stanju politične situacije ter o delu verifikacijskega odbora. Želja kraljeva je, kakor se trdi v radikalnih krogih, da se izvrši verifikacija mandatov hrvatske republikanske seljačke stranke čimpreje.

RADIČEVCI ŽELE AVDIJENCO PRI KRALJU.

Beograd, 2. aprila. (ML) V krogih opozicijskega bloka trdijo, da so radičevski poslanci poskusili zaprositi avdijenco pri kralju, da mu pojasne svoje postopanje in da demantirajo trditve Pašića, češ da so došli v Beograd z namenom, da zrušijo današnjo državo.

SEJA RADIČEVCEV.

Beograd, 2. aprila. (ML) Od 11. ure popoldne do 1. ure popoldne je bila seja hrvatske republikanske seljačke stranke, na kateri je dr. Krnjević podal referat o razpoloženju hrvatskega naroda in o navodilih, ki jih je dal predsednik HRSS Stjepan Radić na Dunaju. Dr. Krnjević je naznanil, da Radić priporoča poslanskemu klubu HRSS nadaljevanje svojega dosedanjega delovanja. Radić meni, da je edini izhod iz sedanje politične situacije ta, da pade današnja vlada in da se sestavi vlada opozicijskega bloka.

Borzna poročila.

Beograd, 2. aprila. Devize. Dunaj 0.1140—0.1143, Bukarešta 42—42.5, Zeneva 1412—1414, London 346.50—347, Milan 356.50—356.75, New York 80—80.30, Pariz 468—470, Praga 239.75—240, Solun 140—142.50, Sofija 58—59.50, Valute: dolar 79.50—80, bolg. lev, zaključek 58, francoski franki 467.

Zagreb, 2. aprila. Devize: Dunaj 0.11337—0.11337, Bukarešta 40.375—43.375, Italija, izplačilo 356—359, ček 355.50—358.50, London, izplačilo 344—347, New York, ček 79.40—80.40, Pariz 463.75—468.75, Praga 237.70—240.70, Svica 1413—1423, Svica, ček 1410.50—1420.50, Valute: dolarji 78.875—79.875, avstrijske krone 0—0.1160, francoski franki 457.50—462.50.

Curih, 2. aprila. New York 570, London 24.57, Pariz 33.30, Milan 25.35, Praga 16.95, Budimpešta 0.0080, Bukarešta 3.05, Beograd 7.125, Sofija 4.15, Dunaj 0.008075.

Berlin, 2. aprila. Dunaj 6.08, Milan 18.85, Praga 12.71, Pariz 24.94, London 18.055, New York 4.19, Curih 73.57, Beograd 5.58.

Praga, 2. aprila. Dunaj 4.82, Berlin 7.40, Rim 155.25, avstrijske krone 4.8125, italijanske lire 156.25, Budimpešta 4.45, Pariz 202.25, London 148.175, New York 34.45, Curih 604.50, Beograd 42.50.

Dunaj, 2. aprila. Devize. Beograd 874—878, Berlin 15.30—15.90, Budimpešta 0.90—1.00, Bukarešta 363—365, London 305.500—306.500, Milan 3174—3186, New York 70.935—71.185, Pariz 4272—4288, Praga 2123—2133, Sofija 510—514, Curih 12.445—12.495, Valute. Dolarji 70.660—71.060, bolgarski lev 488—496, nemške marke 15.10—15.70, angleški funti 303.700—305.300, francoski franki 4245—4275, italijanske lire 3180—3200, jugoslovanski dinarji 867—873, romunski lej 358—362, švicarski franki 12.360—12.440, češkoslovaške krone 2112—2128, madžarske krone 0.83—0.95.

Sedanja in bodoča Rusija.

Po najnovejših virih spisal A. G.

Ruska agrarna reforma.

Agrarno vprašanje je bilo najvažnejše in obenem najtežje, ki ga je morala rešiti ruska socialna revolucija. — Pred revolucijo je bil ruski muškarik velik revež kljub bogastvu in rodovitnosti zemlje, ki jo je obdeloval. Carski dom, carjevi sorodniki, ruski aristokratje in latifundisti, cerkve in samostani so bili gospodarji skoro vse ruske zemlje. — Kaj je bil muškarik drugega kakor — suženj svojega gospoda, da si je bilo suženstvo formalno odpravljeno že l. 1861? V resnici so kupčevali še vedno z »mrtvinimi dušami«, kakor nam je opisal Gogolj.

Napredek kmetijstva v našem smislu je bil nemogoč, ker ni bilo dovolj zemlje (polja in travnikov), ki ni bila vezana v zaokroženih latifundijah in v »krepkih rokah«. — Rešitev agrarnega vprašanja je torej zahtevala: razlastitev ogromnih veleposestev in latifundij.

Takoj ob početku februarске revolucije 1917 so zahtevali uporni muškariki prav korenito agrarno reformo. Toda ne vlada *Miljukova* in ne ona *Kerjenskaja* nista v osmih mesecih storili nič vidnega in pozitivnega. — Zato so muškariki začeli kar na svojo pest in dejeti si gosposko zemljo. In na ta način so bila razkosana, v nekem oziru uničena poljedelska veleposedeži, industrijalizovana veleposestva, ki v celoti lahko dajejo veliko več dobička nego razkosana. — Sledil je zakon o socializaciji zemlje, ki je bil koncesija upornim muškarikom in nekaj kompromis s stranko levičarskih socij. revolucionarjev; ta zakon je nerazumno pospešil razkosanje vseh veleposestev in kolikor niso ostala last države in so jih ohranili.

Oktoberska revolucija 1917 in tej sledeča zemeljska reforma je popolnoma odpravila zasebno last na posesti in zemlji. Velik del zemlje pa je prišel v roke muškarikom. V 36 evropskih gubernijah so imeli veleposetniki 22,8 milij. desjatin, in od teh so dobili kmetje 21,8 desj.

In vspeh? Dosedanje skušnje še niso dovolj ugodne. Razdeljena posestva dajejo ponekod veliko manj dohodkov nego prej, ko so bila gosposka in muškariki na njih robje. — Toda tudi poprej ni bilo povsod zadovoljivih uspehov. Ruska veleposestva se niso mogla primerjati z racionalno obdelovanimi veleposestvi zapadne Evrope. Mnoga posestva so dajali celov — zakup. Ali najemniki so zemljo izkoriščali, dokler je šlo, za pametno obdelovanje se niso brigali.

Razkosano zemljo so muškariki smatrali za svojo last, ki je nihče ne bi mogel več odvzeti. Povojne splošne in trgovske razmere pa niso bile take, da bi kmata vspodbujale na intenzivno obdelovanje. In ruski muškarik je prejel zemljo čezdalje bolj zanemarljivo; obdeloval je, kolikor je prav moral. Sovjetski vladi je postal prej omenjeni zakon o socializaciji zemlje veliko premisljen, preveč polovičarski; zato je izdala l. 1922 poseben zakon, ki je pometel z vsimi stariimi pojmi o imetju in posesti. Po tem zakonu je danes razmerje muškarika do zemlje in države takole:

V Rusiji je popolnoma odpravljena zasebna last na zemljo; edini posestnik je — država. — Ljudski komisariat za poljedelstvo in njegovi organi so pooblaščenec države za upravljanje in izkoriščanje zemlje. Poljedelske družbe, kmečke zadruge itd. so le vzivalci tiste državne zemlje, ki jim je bila izročena v obdelovanje in uživanje. Nepretržno uživanje v daljši dobi zagotovi uživalcu neke pravice na zemljo, ali pažiti mu je, da teh pravic ne izgubi, kajti država zahteva tudi izpolnjevanje gotovih dolžnosti. Prva dolžnost pa je, da mora vsakdo prejeti zemljo zares racionalno obdelovati.

Toda vlada je uvidela, da samo z razkosanjem velikih posestev ne more biti rešeno agrarno vprašanje v korist cele države, — da velika posestva morajo biti za človeštvo tudi velika dobrota. Zato je vlada začela organizirati poljedelska veleposestva kot veleposedeži: sovjetska posestva, kolektive, komune. — Že l. 1922 je bilo takih sovjetskih gospodarstev 5.918 v obsegu 3.918.000 desjatin (2.079.000 v Evropi — brez Ukrajine), med tem 1.153.000 desjatin orane zemlje. — Poljedelske kolektive, vseh je bilo 15.121, so obsegale 1.233.000 desjatin.

Kmetje niso nikjer več sami razkosavali veleposestev, marveč sprejeli so zadovoljivo novi red, ki je njim na korist popolnoma na novo razdelil vso zemljo. Vsakdo je dobil vso zemljo v zaokroženem kosu in začelo je docela drugačno, boljše gospodarstvo. Prevladujejo docela mala posestva do osem desjatin, ki štejejo 90 odstotkov vseh kmetijskih gospodarstev. Tako razkosanje zemlje ni povečalo produkcije, narobe: v pridelovanju je nastala huda kriza. — Meščanska vojna in vse mogoče vojne operacije so zahtevale od kmečkega prebivalstva celo vrsto let je težke žrtve. Odpadle so mnoge pridne roke, pokvarilo in uničilo se je orodje, izginili so stroji, porušila

so se gospodarska poslopja, a nadomestila ni bilo. — Grozna lakota l. 1921., ki je udarila ravno najbogatejše žitnice Rusije, je uničila tudi živinorejo, tako da kmetje še danes ne morejo v polnem obsegu obdelati zemlje.

Da bi vlada spodbudila kmete do intenzivnejšega obdelovanja, je odpravila konfiskacijo enega dela pridelka za državo ter uvedla davek v denarju. *Kmet je zdaj sam gospodar svojega pridelka, samo davek mora plačati.* Tako je tudi povsod drugod na svetu. *Ruski kmet začneja čutiti, da je svoboden gospodar na zemlji, ki jo je dobil*, — samo delati mora pridno, da to zemljo tudi res in pametno obdeluje. — *Eto, tu je pričetek nove Rusije*, ki so ji postavljeni trdnji in vidni temelji! — Tu je položen temelj za bodočo borbo kmečkega stanu proti boljševiškim teorijam. Da ruski kmet prej ali slej zmaga in da bo potem on dajal glavne smernice državnemu življenju, je lahko umljivo.

Ugodna letina 1922 je okrepila ruskega kmeta. Zdalj dela že na pomnožitvev in izboljšanje živine, kolikor je more prerediti. — Za leto 1923 je dajala vlada posojila za nove setve; vsled tega je bilo posejano veliko več zemlje. Letos nadaljujejo v tem smislu. Ali posebej treba poudariti, da pri tem obnavljanju izbirajo in izboljšujejo semena, torej kvaliteto pridelkov. To se godi posebej pri setvi žita, kar je bilo že letos velikega pomena pri izvozu. — V ruskem paviljonu na spomladnem vzorčnem sejmu dunajskem so bili razpostavljeni lanski pridelki iz raznih ruskih dežel, — in svet se jim je divil.

Sovjetska vlada je dala dobro proučiti vsa taka poljedelska vprašanja in je izdala razne naredbe, kako poživiti intenzivnejše obdelovanje in povečati setve tudi v industrijske svrhe (n. pr. sladkorna repa); olajšala je plačevanje davkov, poskrbela za cenene kredite poljedelcem, za ceneno nakupovanje vseh poljedelskih strojev, za pravično razdeljevanje semen; za poskusne setve je določila posebno zemljo, v suhih terenih je v svo silo skrbela za umemo namakanje. Treba še malo let takega skrbnega in smotrnega dela in vspehi bodo ogromni. Tako pravi in se hvali sedanja vlada.

Ruski paviljon na dunajskem sejmu je bil jasna priča za vse, kar sem gorl navedel. Tu so bile statistike, vpodobljene primere s predvojno dobo, dovoljno strokovne literature in dokazi — in natura.

Ne preostaja nam torej nič drugega nego verjeti, da je v Rusiji agrarna reforma — rešeno vprašanje, in sicer po ruskih razmerah srečno rešeno. Nadaljni razvoj, ki je že v teku, nam more prinesiti le prijetnih iznenadenj. — Res je, kakor smo videli, da je v Rusiji ogromno — *državnih veleposestev*, ki so sposobna za industrializacijo kmetijstva in torej za najintenzivnejše izkoriščanje zemlje (polja in gozdov). Za državo bodo taka posestva pravi blagor.

Ali poleg vseh teh državnih posestev smo videli, da je bivša socialna revolucija ustvarila tudi samostojne kmečki stan, s posestvom do 8 desjatin. Ako naravni zakoni še kaj veljajo, potem moramo reči: v oblasti teh ruskih muškarikov je bodočnost — je pričakovana Rusija. V teoriji ni zasebne lasti, vse je državno (ali kaj je — država, ako ne ljudstvo!), toda *praktično* je muškarik že danes svoboden gospodar na odmerjenih mu desjatinah. Plačeval bo davek in mir bo imel pred vsemi teorijami, nikdo ga ne spodi z doma, ki si ga je postavil. — Ali je drugod po svetu kaj drugače? Zasebno last priznavamo, ali ružejni boben pomenja posestnike z domov, ako ne zmorejo davščin, ki so večje nego v Rusiji.

Ruski muškarik bo torej lepo brez skrbi obdeloval in užival zemljo in ne briga se že danes, da je v principu vse državna last. Gorje tistemu, ki bi mu hotel zanikati pravico do dela in užitka! Socialna revolucija je torej ustvarila svobodnega ruskega kmeta, ki tvori glavni in najzdravejši del — *ruskega naroda*, sposobnega za vsak napredek, ali sposobnega tudi za ono veliko političsko misljo, ki smo jo že dolgo pripisovali velikemu, mogočnemu ruskemu narodu!

Te činjenice in ta razmotrivanja obsegajo značilen »memento« našim odgovornim državnikom v odnosih do današnje Rusije. Pogled v bodočnost bodi jasn!

KINO TIVOLI
Od 3. do 6. aprila:
„Poslednja borba“
v glavni vlogi
HARRY PIEL

Jubilej našega obmejnega šolstva.

Maribor, 1. aprila.

Človekova duša je v prvi mladosti nepopisan list in mišljenje, prepričanje in delovanje poznejših zrelih let je, rekel bi, skoraj samo od tega odvisno, kako se ta list popiše. Tisti pa, ki največ in najbolj sistematično piše v dušo mladine, je učitelj. Tega so se dobro zavedali in držali posebno Nemci, katerih namen je bil v pokojni Avstriji potujčiti čimveč slovenskega prebivalstva, zato so ravno šolstvu posvečali toliko pažnje ter skušali v vseh krajih, ob katere je trčili njihovi »Drang«, uvesti v učilnice nemški pouk in postaviti za kate-der nemško učiteljstvo. Najhujši pritisk tega »Dranga« smo čutili ravno tu na severu našega narodnega slovenskega ozemlja, v Mariboru in njegovi okolici. »Schulverleinske« šole in otroški vrtil so rasti leto za leto kakor gobe po dežju, pa tudi v sicer nekdanj slovenskih ali mešanih osnovnih šolah, je nemški učni jezik vedno bolj izpodrival našo narodno govorico. Mi smo to videli in se skušali boriti, toda naša borba je bila brez upa zmage. Da ni prišlo, je prišlo, v dognem času v tem ozemlju ne bi več bilo Slovencev. In to je bila v prvi vrsti posledica nemške šole, nemškega učiteljstva.

Prišli so dnevi zanosa in borbe, ko smo se radovali svobode, obenem pa tudi trepetali za naše meje. General Maister je držal krepko Maribor in severno mejno črto; v Parizu se je bila diplomatska borba — po naših šolah pa je še vedno gospodarilo nemško učiteljstvo. Preveč smo bili zaposleni z drugim delom, da bi mogli misliti na vse in razen tega se prejšnja šola tudi ni dala zamenjati kar preko noči z novo, slovensko. Treba je bilo poprej pripraviti vse potrebno za prevzetje in zbrati armado našega učiteljstva, ki naj zamenja tude, nemško. To delo je bilo dokončano do konca marca l. 1919 in dne 1. aprila je prevzelo naše narodno učiteljstvo pouk na naših mariborskih in drugih obmejnih šolah. Potujčevalnic je bilo konec. Oba dogodka, osvobodjenje Maribora in prevzetje šol po našem učiteljstvu stojita v tesni zvezi z imenom generala Rudolfa Maistra in ali ni to čudno naključje — prvo petletnico slovenske šole v Mariboru slavimo sedaj skoro istočasno s petdesetletnico življenja našega osvoboditelja!

Tiho in neopaženo bi šel kmalu mimo

nas ta jubilej, da se ga ni spomnilo naše učiteljstvo samo s primerno, čeprav skromno proslavo. Danes dopoldan je imelo mestno in okoliško učiteljstvo zborovanje v prostorih tretje deške osnovne šole na Ruski cesti, katerega je priredilo naša na ta dan in na katerem se je jubileja spomnil v svojem otvoritvenem govoru nadučitelj g. Tomažič. Prava stanovska zabavna proslava pa se je vršila komaj popoldan in zvečer v gostilni pri Balonu na Pobrežju. Tu se je učiteljstvo spominjalo tistih burnih in težkih dni, ko je prevzelo šolstvo na severni meji ter se moralo boriti z vsemi mogočimi težkočami in ovirami, kajti ni bilo lahko, stopiti med mladino, ki je bila vzgojevana v čisto nemškem duhu in nahujšana od nemškega učiteljstva proti vsemu, kar je bilo slovenskega. Često ta mladina, dasiravno slovenskih staršev, niti ni razumela materne jezika. Treba jo je bilo na novo učiti vsega, kar je v zvezi z našo slovensko narodno vzgojo.

Položaj našega učiteljstva takrat ni bil težak samo v šoli, ampak v enaki, če ne v še večji meri, tudi izven nje. Posebno na deželi, v zagrizenih nemških gnezdih, čisto niti življenja ni bilo varno. Kljub temu je vztrajalo in se borilo, dokler ni obvladalo situacije in privedlo naše razmere do našega razveseljevalnega razvojnega stanja. Ko slavi danes naše učiteljstvo prvo petletnico delovanja na naši meji, je s svojo dosedanja potjo lahko zadovoljno in nanjo ponosno. Pod njegovim vodstvom raste nova generacija, ki bo drugače pojmovala zavest narodnosti in svobode, kakor so jo pojmovala prejšnje in kakor jo žal pojmuje v pretežni večini tudi sedanja. Kakor v šoli, med mladino samo, tako je naše obmejno učiteljstvo doseglo lepe uspehe tudi zunaj, med odraslim ljudstvom. Nastajajo vedno novih prosvetnih, narodnih in drugih društev, v katerih deluje v prvi vrsti učiteljstvo kot vodilna sila, je temu najlepši dokaz. Zasluga učiteljstva pa je končno tudi naraščanje števila lepih narodnih prireditelj po naši deželi. Nedolgo za nedolgo se prižarijo dramatične predstave, pevski nastopi itd. in tudi je vzgojno narodno delo v jedru najširših plasti. Zato častitamo našemu obmejnemu učiteljstvu k temu prvemu jubileju dela, želeč, da bi ob prihodnjem desetletnici zmoglo pokazati na še večje uspehe kakor danes.

Politične vesti.

— Ruski monarhisti v Jugoslaviji v zvezi s pangermaniz. Večernik »Českega Slova« od 31. marca t. l. prinaša dopis iz Beograda, v katerem se trdi, da imajo ruski monarhisti v Beogradu društvo z jako čudnim naslovom »Društvo cesarske Rusije in cesarske Nemčije«, da se tam nahaja tudi podružnica bavarsko-ruske organizacije »Aufbau« in da vlečejo niti ruskih monarhistov iz Beograda v Budimpešto, kjer končajo. »Česke Slova« obtožuje prof. Pogodina protičeske propagande v »Novem Vremenu« in mu očita njegovo predavanje »O narodnem prepovedu Českoslovaške« v Akademiji znanosti, na katerem je Pogodina baje ostro napadal današnji politični režim v Českoslovaški republiku in prezidenta Masaryka. — Mislimo, da bi bilo v eminentnem interesu Jugoslavije, da bi oblasti posvetile germanofilskemu delu ruske emigracije v naši državi največjo pažnjo in v kalu zatrlje vsako propagando proti naši zavezniški Českoslovaški.

— Grški republikanski pozdrav Masaryku in Polncarcu. Republikanska liga in Liga za pravice ljudstva v Atenah sta poslali pozdravne telegrame Masaryku, Polncarcu ter francoski Ligi za pravice ljudstva, v katerih obljublja, da bosta delovali skupaj z republikanci vseh dežel za pravičnost, bratstvo in mir med narodi.

— Rusko-romunska pogajanja. Pri rusko-romunskih pogajanjih je načelnik romunske delegacije Langarascanu podal izjavo, da romunska vlada odkritosrečno naveda prijateljske intencije, ki jih je tudi z dejanji ponovno dokazala. Zato mora vzpostaviti normalni in prijateljski odnos s Rusijo v prvi vrsti obsega priznanje mej. Sedanja navzočnost ruske delegacije na Dunaju dokazuje, da je ruska vlada v zmislu lausanskih razgovorov pripravljena priznati Dnestro kot mejo in da je Besarabsko vprašanje rešeno. Predsednik ruske delegacije Krestinskij je izjavil, da ni sovjetska vlada nikdar pristala na priključitev Besarabije k Romuniji, in smatra zasedbo Besarabije kot nasilno prilastitev tega ozemlja. Zato vztraja na tem, da se Besarabsko vprašanje odloči s pravično organiziranim ljudskim glasovanjem, ker smatra, da večina Besarabskega prebivalstva smatra svojo pripadnost k Romuniji kot breme. Ruska delegacija upa, da ne bo predlog za plebiscit, ki ga misli postaviti na prihodnji seji, naletel na odpor romunske delegacije. Toda njena nada se ni izpolnila. Romunska delegacija je odklonila razgovore o Besarabiji, s tem je odklonila tudi plebiscit. To pomenja priznanje romunske vlade, da drži Besarabijo nasilno in proti znatnemu ji razpoloženju ljudstva. Zato je ruska delegacija primorana še enkrat izjaviti, da sovjetska vlada odločno protestira proti tej aneksiji. Romunski delegat Langarascanu je izjavil, da romunska delegacija ni bila pripravljena na izjavo sovjetske delegacije, kolikor se nanaša na Besarabijo. Romunska delegacija poudarja, da je prišla na Dunaj s popolnoma formalnimi navodili in da je bila v kar najliberalnejšem duhu na razpolago ruski delegaciji, da bi se našla formula, ki bi ustrezala obema vladama. Če pa bi se ruska delegacija resno branila na sprejemljivi podlagi se pogajati potem je jasno, da je odločna odpovedati se vsakeu dogovoru. — Ruska de-

— Senzacionalen političen proces proti studentom v Bukarešti. Po poročilih iz Bukarešte se je začela tam sodna obravnava proti sedmim nacionalističnim visokošolcem, obtoženim zločina zarote proti nekaterim ministrom in drugim važnejšim političnim osebam. V komplet zapleteni študent Motza je povabil k sebi v jetnišnico na razgovor svojega sošolca Vernicescu ter ga s sedmimi streli iz revolverja težko ranil. Napad je izvršil, ker je Vernicescu s svojimi izpovedbami pred sodiščem izdal ostale svoje tovariše.

— Polziški zbližanja med Romunijo in Bolgarijo. Sofijski »Dnevnik« piše: Romunska vlada in prebivalstvo kažeta gotov interes za Bolgarijo; od časa do časa nas posejajo romunski gostje, in tudi naši obiskujejo romunska mesta. Samoobsebi je to delstvo razveseljivo, ker se od vseh naših dovčerskih sovražnikov samo Romuni prijateljsko zanimajo za nas. Mi cenimo romunske simpatije, ker kot mala država ne moremo živeti v neprijateljstvu z vsemi našimi sosedi, posebno z močnejšimi od nas. Treba priznati, da z Romunijo nismo bili nikdar v preostrem konfliktu, čeprav smo se nahajali v sovražnih taborih. Sedaj je Romunija trilateral večja od nas in ne potrebuje naše slabe pomoči, ker ima mogočnega pokrovitelja, in sama lahko rešuje svoje zadeve. Moramo priznati, da imamo lepe spomine na romunsko gostoljubje v preteklosti, ko je sprejela naše upornike proti Turkom, in ako bi ne bilo balkanske in svetovne vojne, nam bi sploh ne bilo potreba znova stopiti na pot k obnovljenju prijateljskih odnosov. — Bolgari v sovražno do Jugoslavije popolnoma pozabljajo na Dobrudžo, ki jim jo je ugrabila Romunija, ta se pa priljubljuje Bolgariji, ker ji dela Besarabija nemale skrbi.

— Monarhistična propaganda za Cito v Belgiji. Antwerpenski »Hospital Luise-Marie« je imel pred kratkim dobrodelno prireditev, na kateri je predaval francoski royalist Antoine Redier, ravnatelj pariške »Revue Française«, o cesarici Citi, trdeč o nji, da je ostala kljub svojemu bivanju v Avstriji vedno Francuzinja tako v dejanju kakor tudi v odgoji svojih otrok.

— Sovjetska vlada zahteva plebiscit v Besarabiji. Iz Moskve poročajo vsebinsko govora zastopnika SSSR Krestinskoga na rusko-romunski konferenci na Dunaju, v katerem je pojasnil stališče svoje vlade v Besarabskem vprašanju. Krestinskij je zbral vse dogodke, v katerih se bo na konferenci govorilo: Januarja 1918 je Romunija s svojo vojsko zasedla Besarabijo in proglasila prebivalstvu, da je okupacija samo začasna. Averescu je podpisal v marcu 1918 obnovo z zastopnikom sovjetske vlade Rakovskim in z zastopnikom odeskega vojnorevolucijskega odbora pogodbo, da bo romunska armada tekom dveh mesecev izpraznila Besarabijo. Sklep »Siatul Tsarele« (deželnega zbora) o pripojitvi k Romuniji nima pravne moči, ker se je seje udeležilo od 162 članov le 46 in ker je odločitev padla pod pritiskom romunskega vojaštva. Dogovor med veleislami in Romunijo o aneksiji Besarabije nima za Rusijo pravne pomena in je sovjetska vlada proti njemu povzdignila svoj protest. Vlada SSSR zahteva, naj se Besarabsko vprašanje reši s pravoveljavno organiziranim plebiscitom: pri tem pa se ne opira na zgodovinske pravice, podedovane po carski vladi, niti nima namena za vsako ceno držati Besarabije pri sovjetski Zvezi. — Že naprej je jasno, da romunski odgovor ne bo mogel zadovoljiti sovjetske delegacije.

Prosveta.

»FAYN«.

Komedija v treh dejanjih. Edw. Knoblauch.

V vojnem času menda so ta slavošpev naravi igrali v bivšem nemškem gledališču; pozneje smo tudi videli igro na slovenskem odru. Sinočina predstava se je vršila v korist »Udruženja gledaliških igralcev« in so v drugem dejanju izvajali moderne plesne člane kluba ljublj. plesovodij. Vzroka je bilo tedaj dovolj, da je bila hiša polna »Fayna« je elektna odskra stvar, kakršnih smo že videli mnogo. Otpilno poosobljene narave in čuvstva je, ki zmaga nad lažnim moralom »družbe«, osmešuje nedostodnost ter breznačajnost visokih marionet. Fayn privede končno vse k iskrenosti in človečnosti. Igra je prepletena s lirskimi motivi, ima mnogo duhovitih mest ter dokaj zabavnih point.

Vprizoritev je bila nekam zategnjena, mestoma mrtva in so bile vloge deloma v nepravilnih rokah. G. Šest je že nastopil v naslovni vlogi. Je to tipičen virtuozen solonastop. Kreacija njegova je mehka in prijetno nevsihliva: Čuvstveno toplo podčrtana. Lord Stonbury (g. Peček) je bil manj srečen, izdelano figuro je podal g. Skrblišek v starem siru. Ernstu Craddocku, g. Cesar je svojoega Maurice Morrisa kreiral s shylovskim akcentom. Ta ljud je pravi deus ex machina komedije. H koncu razpade v pravi nič. Tisch (g. Plut), lady Vansy (g. Juvanovca), ga. Wintrowa in ga. Danilova so prinesli naravno igro, a manj (zlasti ženske vloge) salonskih figur. Kdor ljubi moderne ples, bo prišel na svoj račun tudi v »Faynu«. O priliki še kaj.

Lidija Wisniakova, slovenska plesalka priredi v petek dne 4. aprila t. l. v opernem gledališču Plesni večer, na katerem bo izvajala skladbe Debussyja, Griega, Mozarta, Rachmaninova, Smetane in Suka. Gd. Wisniakova, ki je žela lepe uspehe v domovini in izven nje, bo v kratkem nastopila turnejo po Italiji. Njen spored obsega točke sodobne plesne umetnosti ter nam je porok za izreden umetniški užitek. Opozorjamo sl. občinstvo, da ne zamudi prilike si ogledati domačinko-plesalko, koja bo v kratkem v tujini zastopala v plesni umetnosti Slovence. Načrte za kostume sta izdelala deloma g. Bucic in g. Kralj. Na klavirju spremlja g. A. Balatka.

Koncert Zveze slovenskih pevskih zborov v Ljubljani, na katerem nastopi okrog 600 slovenskih pevcev, se vrši v nedeljo dne 6. aprila 1924 ob 3. uri pop. v »Unionu«. Za ta koncert vlada tako v Ljubljani, kakor izven Ljubljane največje zanimanje, saj bode to plemenita tekma idealnih in »zrtvovalnih kulturnih delavcev, slovenskih pevcev. Spored nam nudi najzanimivejšo in najlepše sliko naše glasbene literature. Zastopana je cela vrsta naših najboljših modernih komponistov. Ta spored je najboljše spričevalo sistematičnega in temeljitega dela v naših društvih. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjižnici, ki sprejema tudi zunanja naročila. Vstopnice se zunanji reflektantom rezervirajo ter do iste na dan koncerta od 2. ure dalje pri koncertni blagajni.

Važna seja odbora Zveze slov. pevskih zborov bo v petek dne 4. aprila 1924 ob

**LIUBLJAN/KI
DVR**
Kino

3. }
4. } aprila
5. }
GROF ESSEX
Velika iski
2-urni spored.

Velika tragedija v 2 delih in
7 dejanjih od P. Feinera in
Louisa Rokosa.

V glavnih vlogah:
**Eva May, Erna Morena,
Agnes Straub,
Eugen Klöpfer
in Carl Huszar.**

Slajno in razkošno življenje na
dvoru angleške kraljice Eliza-
bete, Intrige zavidnih in ljubo-
sumnih kraljičnih dvornikov
proti hrabremu grofu Essex.
Ljubezen do lepe dvorne dame
in tajna poroka. Vojni prizori
in poulične borbe z uporniki.
Junaška smrt na morišču.

Kolosalni in monumen-
talni filmski umotvor.
Predstave vsak dan ob
3., 5., 7. in 9. uri.

Dnevne vesti.

Ljubljana, 2. aprila.

— Odlikovanje dr. Otokarja Rybafa. Italijanski poslanik general Bodrero in predsednik italijanske delegacije na gospodarski konferenci g. Lucioletti sta v ponedeljek posetila direktorja oddelka za izvedbo mednarodnih pogodb g. Otokarja Rybafa v njegovem kabinetu v ministrstvu zunanjih zadev. Pri tej priliki je italijanski poslanik izročil g. dr. Rybafu leno Velikega križa italijanske krone, s katero ga je odlikovala rimska vlada.

— Izjedačenje srbsko-hrvatskega jezika. Sekcija profesorkega društva v Splitu je predložila vsem zainteresiranim ministrstvom in ostalim prosvetnim ustanovam spomenico, v kateri predlaga, da se sestavi komisija strokovnjakov iz Beograda, Zagreba in Ljubljane, ki naj v najkrajšem roku sestavi predlog o enotnem srbsko-hrvatskem jeziku za vse šole v kraljevini, izveden za one v Sloveniji. Komisija naj bi najprej sestavila enotno gramatiko za vse šole in besednjak za pravopis.

— Podpore za potovanje dijakov v počitnice. Ministrstvo prosvete je nakazalo slovenskim srednjim šolam podpore za potovanje dijakov v počitnice in sicer obem gimnazijam v Ljubljani po 4000 Din, realki v Ljubljani 3500 Din, ženskem učiteljsku v Ljubljani 3500 Din, gimnaziji v Mariboru 4000 Din, ženskem in moškemu učiteljsku v Mariboru po 3500 Din, gimnaziji v Celju 2000 Din in gimnaziji v Novem mestu 4000 Din. Nekateri zavodi podpor niso dobili zato, ker so se prepozno prijavili. Podpore razdeli nadzornik dr. J. Lokar.

— Minister prosvete Svetozar Pribičević je že dva dni tako bolan, da je primoran ostati v postelji in ne more opravljati svojih ministrskih poslov.

— Velik češki uspeh pri občinskih volitvah v Opavi. V nedeljo dne 30. marca t. leta so se vršile občinske volitve v Opavi, nekdanji nemški trdnjavi avstrijske Šlezije, ki so za češko stvar sijajno izpadle. Češke stranke so si pridobile dva nova mandata in 1476 glasov več kakor pri prejšnjih volitvah, skupaj 10 mandatov in 4146 glasov. Nemške stranke imajo sedaj 31 občinskih svetnikov, preje 34, židje enega, komunisti, češki in nemški skupaj, so ostali s svojimi 378 glasovi brez mandata.

— Prodani češkoslovaški mobilizacijski načrti. Kakor smo že poročali, je bil v Uzhorodu aretiran nadporočnik Čizilnik, ki je ponudil neki sosedni državi mobilizacijske načrte v nakup. Ta je ponudbo sprejela in nakazala po bratislavski banki Čizilniku 25.000 Kč, po kateri je nadporočnik z veseljem pohitel. Njegova radost pa ni doigo trajala, ker so ga takoj po dvigu denarja aretirali. Prodane načrte je čsl. vojaški ataše na Dunaju tudi zvrnil zopet odkupil.

— Tečaj za ekonomce. Ministrstvo za kmetijstvo je otvorilo v Bukovu tečaj za državne ekonomce, da se izvežbajo v vseh gospodarskih poslih.

— Kongres zastopnikov cestnih železnic. V Bruslju zboruje od 16. do 22. junija XIX. mednarodni kongres zastopnikov cestnih železnic. Kongresa se udeležijo tudi naše ministrstvo železnic, poleg beograjske mestne občine, ki odposlaja na zbor delegata, strokovnjaka za tramvajski promet.

— Aprilski Zagreb. Na dan 1. aprila so zagrebške »Novosti« izšle v posebni izdaji. Zagrebško občinstvo je po posebnih izdajih hitlo posegalo in prvi trenotek ni spoznalo, da so »Novosti« izšle s posebno izdajo za 1. april. V dobro posrečeni aprilski številki »Novosti« beremo »Gospod Radić je došel v Beograd in stvoril z g. Pribičevićem koalicijski kabinet, dočim sta g. Pašić in Davidović stvorila opozicijski blok. Ker pa g. Radić zagovarja absolutno izvedbo Viševodanske ustave. Pribičević pa udeležitev dovedanske, pacifične kmečke republike, se je komaj stvorila koalicija zopet razpadla.« Dalje: »Ljening se je zopet pojavil. Poincare pri dinelu ekscelsarja Vilijena, pa je pristopil k protestantizmu itd. — Kakor je videti, je Zagreb 1. april praznoval prav po aprilsko.

— Pegasti legar v Beogradu. Tekom zadnjega tedna je v Beogradu obolelo več oseb za pegastim legarjem. Štirje slučajji so bili smrtni. Zdravstvena oblast je vse ukrenila, da se razširjenje pegastega legarja prepreči.

— Stojl, stojl Ljubljana... Modna revija. — Gospoda, katerim je rezervirana loža po sejmškem uradu, naj blagovoli dvigniti vstopnice pri dnevnih blagajni Opernega gledališča najkasneje do dne 6. aprila.

— Uganka bo popolnoma rešena šele v soboto zvečer 5. t. m. na »Lovskem zabavnem večeru« v Kazini, ki se prične ob 20. uri. Spored pester: prosta zabava, menažija, streljanje na priklenjenega zalca, šaljni prizori, lovske tekme za prvenstvo Slovenije itd. in nazadnje še ples. Med zabavo zoda in petje. Na zahtevo obetožnih se udeležencev, se je določila vstopnina 2 Din za osebo. — Slov. lovsko društvo.

Ljubljana.

— Poziv na naše človekoljubne gospodince. Kakor znano, priredi akcijski odbor za pomoč gladujočim Slovincem v Westfaliji Dinarški dan v soboto, 5. t. m. K temu nam je treba agiti in poživljati dedike, ki bi tega dne zbirale prispevke za naše nesrečne rojake v tujini. Zato prosimo vse žojenke srednjih in trgovskih šol, katerim so dovolila ravnateljstva, da se zgane v soboto ob 8. uri zjutraj v pisarni Jugoslovenske Matice, Pred škofijo, 21-1. Upamo, da se naše modro žensstvo oglasi tega dne v velikem številu, da se žrtvuje za človekoljubno delo. — Naše občinstvo pa prosimo prav nujno, naj bo vlnudo in obzirno napram našim poživljavalnim dedikam, saj delo, katero vrše, gotovo ni niti zabavno, niti prijetno. Nadejamo se zanesljivo, da bo v

OBLEKE
NAJCENEJŠE,
NAJBOLJŠE,
V NAJVEČJI
IZBERI IMA
J. Maček, Ljubljana

soboto vsakdo rad daroval 1 dinar za naše Westfalce.

— Gospoda župana dr. Periča prosimo, naj takoj odredi, da se razsvetli Vodovodna cesta do prvih hiš. Če bi bila predmetja boljše razsvetljena, se ne bi mogli dogajati zločini, kakršni se je izvršil predvčerajšnjim na Vodovodni cesti. Sicer pa smo kot davkoplačevalci upravičeni do istih ugodnosti, kakor meščani. Lansko leto so napeili elektriko do Stadionu in bi bilo z malimi stroški mogoče razsvetliti tudi Vodovodno cesto. Tudi policijska straža je prešlaba. Zato prosimo, da bodo vsaj ceste na periferiji razsvetljene! Stanovniki Vodovodne ceste.

— Elektrifikacija Save v interesu Ljubljane z ozirom na geološke razmere. Pod tem naslovom je včeraj predaval univ. profesor Karl Hinterlechner v mestni posvetovalnici. O dobro obiskanem in zanimivem predavanju še poročamo.

— Znanstvenemu društvu za humanistične vede v Ljubljani, ki reprezentira jedro akademije znanosti, so v zadnjem času darovali: Jadranska banka v Ljubljani 1000 Din, g. E. Lovšin 1000 Din in neimenovani 4000 Din. Plemenitim podpornikom naše znanosti iskrena hvala!

— Francoski Institut priredi predavanje v nedeljo ob 11.15 uri dop. v veliki dvorani univerze. Predava v francoskem jeziku g. prof. Warnier: Anatole France intime. Sa personalité. Vabijo se vsi prijatelji francoske kulture.

— Obisk pri akadem. slikarju Sietetu. Tuk. francoski konzul g. Flach in gospa progga, sta včeraj posetila akad. slikarja Franja Sterleta v stanovanju na Poljanski cesti 20. Ogledala sta si njegovo najnovejše delo, kakor generala Majstra, ravnatelja V. Bračiča, skladatelja Forsterja, škofa dr. Jegliča in še več drugih portretov, in sta se jako pohvalno izrazila. Ne pozabimo omeniti, da je gospod konzul jako vnet ljubitelj umetnosti in tudi sam veliko slika in gravira v različnem materialu.

— Predavanje v društvu »Soča« v Ljubljani. V soboto 5. aprila 1924 predava v salonu pri Levu ravnatelj meščanske šole, sedaj v Ribnici, g. Ante Mervič o temi: »Primorac doma in v sedanjih domovini« — Jugoslaviji. (Kulturno-socialna slika njegovega življenja in delovanja od izbruh svetovne vojne do danes.) Ker je to predavanje za vsacega Primorca zelo važno, se pričakuje obilne udeležbe od Primorcev in drugega cenj. občinstva. Začetek ob 8. in pol. Vstop vsem prost.

— Umor na Vodovodni cesti. Alojzij Jeranič, ki je osumljen, da je umoril Faničko Petkovšek se do danes ni priznal svojega dejanja, kljub vsemu obtežilemu materialu, ki se je nagomladil tekmo preiskave proti njemu. Začetkom zasliševanja je bil Jeranič zelo razburjen in nervozen ter ni hotel ničesar priznati. Kesneje je pa postal duševno potrt in opazilo se je, da le še komaj taji svoje dejanje. Policija je zaslišala poleg gđ. Jerebove, ki je bila zadnja v družbi s Petkovškovo, tudi g. Dečmana, ki je potrdil, da je videl Petkovškovo in Jeraniča v živahnem pogovoru na Vodovodni cesti. Dečman je tudi izjavil, da je kmalu nato, ko se je oddaljil od Petkovškove in Jeraniča, slišal strel iz revolverja. Jeranič pa se je izgovarjal s tem, da je Faničko spremljal samo do tovarne »Transformator« do tistega kraja, kjer so Petkovškovo našli ustreljeno, sploh ni šel. Jeranič je bil oddan v sodne zapore. Truplo pokojne Petkovškove so prepeljali v mrtvašnico, kjer se je vršila obdukcija, ki je ugotovila, da je bila pokojnica ustreljena v prsa, da je bila rana smrtna in da je umrla kmalu po streli, ne da bi se še kaj zavedla.

— Umrla so v Ljubljani: Dne 30. marca: Terezija Budna, poljska dinarica, 49 let. — Dne 31. marca: Vladimir Hojs, sin železn. uradnika, 21 mesecev. — Dne 1. aprila: Helena Vavpotič, žena užitniškega paznika, 61 let. — Ana Kaiser, uradnica, 32 let.

— Mestna zastavljavnica ima tomesečno dražbo avgusta 1923 zastavljenih predmetov 10. t. m. popoldne.

Maribor.

— Občni zbor protituberkulozne lige v Mariboru se vrši dne 11. aprila 1924 ob 8. uri zvečer v mali kazinski dvorani s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo podpredsednika, 2. poročilo o delovanju ambulatozija, 3. poročilo tajnika, 4. poročilo blagajnika in preglednika, 5. Izpovednica § 8 društvenih pravil, 6. Volitev novega odbora, 7. Predavanje doc. dr. Matka o oskrbi pljučno bolnih s posebnim ozirom na tuberkulozo. — Protituberkulozna liga vabi svoje ustanovne ter redne člane, podpornike in vse prijatelje k obilni udeležbi.

— Samomor. V terek zvečer so za glavnim kolodvorom na tračnicah našli moško truplo z odrezano glavo. Sodna komisija, ki je prišla na lice mesta, je ugotovila, da je ponesrečenec 55 letni v Temešvar pristojni Emerih Blož, ki se je najbrž v samomornem namenu vrzel pod lokomotivo. Truplo so prepeljali v mrtvašnico.

— Razpis službe. Mariborski mestni magistrat razpisuje mesto ravnatelja pri mestnem elektr. podjetju. Prošnje za eventualni zahtevami glede plače je treba vložiti do 15. t. m. pri mestnem magistratu.

— Sladko ginja Marijana. V neko tukajšno gostilno je prišla Marijana M. s svojim možem in se je tu božje kapljice tako nasrkala, da se je pričela z možem prav živahno prepirati in ga je končno še razpraskala. Nato je zbežala proti Dravi in se mišila tam ohladiti, vendar pa je mož preprečil njen namen.

— Nesreča. Na poti, ki vodi z Ruske ceste proti Dravski brvi, je delavcu Ivanu Vrusu spodrsnilo in je pri padcu krvav obležal. Spravili so ga na rešilno postajo, kjer so mu mudili prvo pomoč.

— Podjetna mladeniča. Dva mladeniča A. B. in S. M. sta bila včeraj aretirana na zahtevo neke gospe, ki sta jo z besedami in dejansko nadlegovala.

Celje.

— Mestno gledališče. V terek zvečer se je v našem mestnem gledališču uprizorila Knoblauchova komedija »Faun«. Gostovali so člani ljubljanske narodnega gledališča pod režijo g. O. Sesta. Glavne vloge so bile zasedene po gg: Sestu, Pečku, Skrbinsku in drugih dobrih že poznanih igralcih, ter so se igrale z dobrim uspehom. Plesali so se najmodernejši plesi, katere so proizvajali člani kluba ljubljanskih plesovodij. Predstava je uspešna izbrano in želimo ljubljanske goste kmalu zopet videti na našem odru.

— Sokolsko društvo v Celju priredi v soboto dne 5. aprila ob 8. uri zvečer in v nedeljo 6. aprila ob 4. uri popoldne v veliki dvorani Nar. doma sokolsko akademijo. Zvečer nastopi članstvo, članice in naraščaj, popoldne pa še деца. Spored je lep in zanimiv.

— Poostreni kontumaci. Ker se je v našem mestu zadnje dni pojavil slučaj mačje stekline, je mestni magistrat že obstoječi pusli kontumaci razširil tudi na mačke. Mačke morajo biti odslej zaprte, da ne pridejo v dotik z drugimi mačkami in psi, vsako obolelo mačko je takoj naznaniti uradnemu živnozdravniku, poginule mačke se mora oddati takoj konjaču, mačke pa, ki bodo prosto letale po ulicah, bo polovil konjač. Vsi prestopki se bodo strogo kaznovali.

Novo mesto.

— Nabavljalna zadruga javnih nameščencev je imela v petek 28. marca v porotni dvorani okrogne sodišča zelo dobro obiskan tretji občni zbor. Številni posetniki so pokazali s svojo udeležbo veliko zanimanje, ki ga je deložna »Nabavljalna zadruga«. Tekom svojega skoraj štiritletnega obstoja se je iz malih poskusov razvilo pravo lepoto podjetje, ki nudi svojim članom blago po nižjih cenah. Število članstva je zelo naraslo, osebno odkar daje zadruga blago tudi na knjižice proti rednemu mesečnemu plačilu. Ob sklepu tega poslovnega leta je znašalo število članstva 226. Zadruga ima svoje poslovne prostore v poslopiju okrajnega sodišča. V trgovini sta dve prodajalici, vse pa v zornosti vodi Upravni Odbor, ki je za prihodnje poslovno leto izvoljen isti kot je bil doslej, namreč gg.: Romih, Mehle, Strajnar, Tofant, Torkar in Weikler. V Nadzorni Odbor so izvoljeni gg. sodni sv. Luznar, dr. Gorjanc, Pretnar, Jarc, Gartner in Kržišnik. Prometa je imela zadruga v tem poslovnem letu 2.451.153 Din. Blaga je bilo kupljenega za 1.244.907 Din. in prodanega za 1.206.246 Din. Čisti dobiček po odbitku davka znaša 27.529.26 Din, ki se razdeli po pravilniku. Dividenda se nakaže po 1.5 odstotkov izkupička. Občni zbor je posetil tudi predsednik Upravnega Odbora Saveza Nabavljalnih Zadrug iz Beograda, ki je prav lepo govoril o združništvu. Podjetju želimo še nadalje najlepšega uspevanja!

— Kdo je kriv draginje na trgu? Vse zabavljaj, vse se jezi, ni pa se ne stori. Naše žene ne morejo plačevati laje itd. po slepi ceni, če pa ne vzamejo, pride železničarka, plača in odnese. Nočemo žaliti železnice!

KINO IDEAL
prične v četrtek 3. apr.

s predvajanjem velikega popularno-znanstvenega filma o seksualnem vprašanju.

Žena - mati - dete?

(Kako razjasnim to svojemu detetu.)

Seksualno vprašanje rešeno. Ta film sta sestavila dr. med. Oskar Warecha in E. Hojas, s čimer sta si zaslužila neprecenljivo zaslug za človeštvo. Dosledaj se ni izšla tako modro pisana knjiga, da bi mogla tečemovali s tem filmom. Film nam jasno pred očuje, kako starši dostikrat nevedoma v napadli vzgled otrok tirajo svoje otroke v norašnje prostitucije in pogube. Drugi prizor pa nam kaže pravilno vzgojo od poroda do zrelosti ne samo v pogledu seksualnega vprašanja, temveč tudi duševno in moralno, da postanejo otroci srečni in ponos staršev.

Osobito se opozarja tudi vse športnike, ogledati si ta program, kjer imajo priliko opazovati razne stroke športa. Zatorej je dolžnost vsakega, komur leži srce in blagostanje otrok na srcu, pogledati ta film neprecenljive vrednosti.

Film se predvaja: v četrtek 3. petek 4., soboto 5. in v nedeljo 6. t. m. ob običajnih urah.

Spored je samo ob sebi umevno le za odrasle, torej mladini neprimerno.

Slike programov kino »Ideal« ogledajo se od sedaj lahko tudi v izložbi novo otvornejše trgovine s slaščicami gospe H. Treo v Selenburgovi ulici.

čarjev, saj se ti sami jezijo na te piljavke, ki jim jemljejo ugle! Te ženske imajo legitimacije z režiško vojnjo in to izrabljajo do skrajnosti. Vsak teden po dva do trikrat v Bakar, nato vrtene za jajci, kokošmi, maslom, sadjem itd. ker plačajo te vsako ceno, kmetice seveda nočejo prodajati ceneje in tako moramo meščani radi te piljavke trošiti drage novce, da nam sploh kaj ostane. Okrajnemu glavarstvu so te ženske znane. Pozivamo pristojne oblasti — tudi mestno županstvo, da pazi na trgu na te prekupovalke — da brezobzirno nastopi proti tem škodljivkam Novega mesta. Žel. oblast pa naj bi takim ženskam odvzela legitimacijo.

Današnje prireditve:

V Ljubljani:

Drama: »Ašantka«, Red D.

Opera: »Možiček« in plesni večer. A. Kino Matica: »Zlata predica«, »Seffov beg iz zapora«. — Mladini primerno. Predstave ob 5., pol 7. in 8. uri.

Kino Tivoli: »Poslednja borba«. V gl. vlogi Harry Piel. — Predstave ob 3., 5., 7. in 9. uri.

Kino Ideal: »Žena — mati — dete?« Velik popularno-znanstveni film.

Kino Ljublj. dvor: »Grof Essex«. Velika tragedija v 2 delih in 7 dejanjih. Predstave ob 3., 5., 7. in 9. uri.

V Mariboru:

Narodno gledališče: »Traviata«, Izven. Gostovanje g. Debieke.

Nočna tiskarska služba v Ljubljani: Tekst: teden: tiskarna Trnkoczy na Mestni ulici in Ramor pri glavnem kolodvoru.

Gospodarstvo.

Kongres hišnih in zemljiških posestnikov.

Na kongresu svojine, ki se je vršil v Beogradu, so bile sklenjene nekatere važne resolucije, ki jih podajamo v izvlečku.

Predvsem so poudarjali hišni in zemljišni posestniki, da so krivično, prehudobdovčeni. V nekaterih slučajih presegajo davki faktične prejemke hišnega posestnika. Zato so posestniki zahtevali enoten davčni zakon za vso državo, ki bi racionalno rešil to perečo vprašanje. Zahteva se progresivni davčni sistem, da se zaščitijo manjši posestniki.

Nadalje je zahteval kongres konsekvntno izvajanje zakona o agrarni reformi. Konstatiralo se je, da so dobili zemljišča tudi ljudje, ki jih ne obdelujejo sami, temveč z njimi špekulirajo, kar je proti duhu agrarne reforme. Najostrejša pa je bila kritika stanovanjskega zakona. Resolucija povdarja, da je privedel stanovanjski zakon mnogo manjših in ubožnejših hišnih posestnikov na rob propada. Zato zahtevajo hišni posestniki izdatnejšo zaščito ter takojšnje suspendiranje stanovanjskega zakona. Nadalje so govorili tudi o utemeljitvi banke hišnih in zemljiških posestnikov, vendar niso sklenili ničesar natančnejšega.

Sprejeta je bila tudi resolucija proti velikim taksam. Po daljši debati je bilo sklenjeno, da se osnuje glavni savez hišnih in zemljiških posestnikov s sedežem v Beogradu. Ta savez bi bil v stalnem kontaktu z mednarodnim savezom svojine v Parizu.

V glavni resoluciji konstatira kongres, da je oškodovana privatna lastnina, ki je temelj današnje kulture s stanovanjskim zakonom, z davčnim zakonom in z nepravilno izvedbo agrarne reforme. Zahteva se odprava vseh dosedanjih omejitev privatne lastnine. Glavni odbor naj skuša doseči olajšanje za zidanje ki naj se ostavi privatni inicijativi, ki je pokazala doslej še najboljše rezultate. Nadalje se ima pobrigati glavni odbor za čim prejšnjo izvedbo zavarovanja proti toči, poplavi in požaru in pa za ustanovitev kreditnih ustanov, s pomočjo katerih naj bi se vzdržala privatna lastnina in bi se ji omogočil pravičen razvoj.

× Izboljšanje telefonskega prometa? Poštni minister je odredil, da počeniš z 20. t. m. ne sme trajati usten interurbani razgovor državnega urada preko 6 minut (za en pogovor). Državni uradi dobe v času od 10—11.30 interurbano telef. zvezo samo za najnujnejše in neodložljive razgovore. V času od 11.30 do 12. ure ne dobi noben državni urad interurbanske zveze na glavnih interurbanskih linijah, ki vežejo Beograd s pokrajinskimi centri. Ta čas je rezerviran izključno za borze in trgovske pogovore. Novinarski pogovori ne smejo trajati preko 9 minut (3 jedinice) po noči, in po dnevu ne preko 6 minut. Edino v slučaju, da ni prijavljen noben drug razgovor, morejo trajati ti pogovori tudi dalje.

× Obilnica trošarina na vino v Zagrebu je bila povišana od 75 para na 1 Din za vsak liter.

× Zabrana prevoza vžgalice v staro Srbijo. Generalna direkcija državnih železnic je zabranila prevoz vžgalice s postaj v novih krajih naše kraljevine za postaje v Stari in južni Srbiji.

× Reorganizacija zagrebške trgovske in obrtniške zbornice. Trgovinsko ministrstvo je izdal oredbo o reorganizaciji zagrebške trgovske in obrtniške zbornice. Ustanovljeni bosta dve novi sekciji, industrijska in prometno-finančna.

× Udruženje izvoznikov v Beogradu je imelo dne 30. marca svojo letno skupščino, na kateri je bilo čuti več pritožb radi neodgovarjajočega prometa ter je bilo sklenjeno, da se zahteva od prometnega ministra izboljšanje prometa. Poleg tega je skupščina zahtevala izboljšanje izvoznih kreditov in svoboden promet z devizami, nadalje zaščito izvoza etviranih suhih šljiv. Govorila se je tudi o osnivanju izvozniske banke.

× Naš železniški park. Prometno ministrstvo je odredilo pregled našega železniškega voznega parka na področju vseh direktnih državnih železnic. Pregled je bil dovršen te dni in je pokazal sledečo sliko: V naši državi imamo 1921 lokomotiv za normalne proge, od katerih je 1055 lokomotiv v prometu, 866 lokomotiv pa ne obratuje. Vagonov za normalne proge imamo skupaj 41.851; od teh jih je 24.145 v prometu, 17.706 pa ne. Za ozkotirne železnice imamo 703 lokomotive, od teh 390 v prometu. Vagonov imamo za te železnice 4860, od katerih jih je 3650 v prometu. Število lokomotiv in vagonov, ki niso v prometu, je tako veliko zato, ker imamo dovolj železniških delavnic in moramo pošiljati vagonne in lokomotive v popravilo tudi v inozemstvo.

Tržna poročila.

ZITO.

(Tedenski pregled.) Dovozi so postali večji, radi česar je oživila tudi ponudba. Primanjkuje edino otrobov. Ječmena in fižola. Slednjega sploh ni dobiti. Ponudba črne moke je malenkostna. povpraševanje po fini moki skoro ne pride v poštev in se sploh trguje le s črno moko.

Dasiravno je zanimanje za pšenico nekoliko oživilo so vendar cene nazadovale radi večjih dovozov. Kupovali so jo edino hrvatski mlini. Cene so nazadovale tudi zato ker so stare zaloge pšenice še precej velike in pa ker se obeta letos zelo dober pridelek.

Tudi cene koruze so popustile (za 8 —7 in eno tretjino para). Radi živahnih dovozov je bilo pokrito vse povpraševanje. Stare zaloge so še precejšnje in pritiskejo na cene. Izvozniki sedaj ne nakupujejo in skušajo placirati svoje lastne zaloge. Pričakovati pa je še nadaljnega popuščanja cen.

Promet z ostalimi pridekli je bil slab. Novi Sad, 1. aprila. Pšenica 300—325, ječmen 325, oves 250—255, koruza 332—357 in pol. moka »Os« 510 dinarjev.

Budimpešta, 31. marca. (V tisočih madž. kron.) Pšenica 297.5—312.5, rž 270—275, ječmen za krmo 290—310, za pivovarne 340—360, oves 260—265, koruza 245—250, otrobi 205—210, lucerna 9—10.

SEMENA.

Zagreb, 1. aprila. Promet je silno živahen. Največ povprašujejo po travnatem semenu, katerega je nekaj vrst že razprodanih. Živahno je tudi povpraševanje po detelji, ki je je dovolj in je nekoliko poskočila v cen. Nottrajo: (na debele, postaja Zagreb): Rdeča detelja 27—28 dinarjev, luzerna 24—26, gramovica 4—6 dinarjev za kg. Zelje 120—180, ohrovt 100—150, kolekara 180—250, karjola 1500—2500, paprika 100—150, kumare 120—150, salata 120—150, redkev 60—100, paradizniki 100—300, špinača 35—150, grah 20—25, pesa 45—80, sadna drevesca 25—100 dinarjev za kos.

MAST IN SVINJETINA.

Zagreb, 1. aprila. (Na debele.) Mast v sodih 35 dinarjev (plus 2 odstotka embalaže), svinjska mast 36.5, sveža svinjska slanina 37, papricirana 36, praška šunka 50—52, cesarsko meso 37, zavita šunka brez kosti 29, kraljovske klobase 26, kranjske 27, mortadella 39, safalada ekstra in pariška 37 dinarjev.

ZIVINA.

Maribor, 30. marca. Sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 28. marca t. l. se je pripeljalo 16 svinj in 3 koze. Cene so bile sledeče: mali prešči 5 do 6 tednov stari po 225—250 dinarjev, 7 do 9 tednov stari 275—300 dinarjev, 3—4 mesece stari 650—700, 5—7 mesecev stari 1050—1300, 8—10 mesecev stari 1625—1700 dinarjev. 1 leto stari pa po 1750—1875 vsak komad. Kg žive teže 17.50—20; 1 kg mrve teže po 22.50—27.50 dinarjev. Koze so se prodajale komad po 200 do 300 dinarjev.

Dunaj, 31. marca. (V tisočih avstr. kron.) Svinje debele 19—24.5, mesnate 22—24.5.

Budimpešta, 31. marca. (V tisočih madž. kron.) Voll 8.8—15.5, bikli 9.5—15, bivoli 6.5—9.5, krave 7.5—14, drobnica 6—7.5, junci 7—12, svinje lahke 20—23, srednje 22—24, debele 23—24.8 (za kg žive teže).

× Obtok kovanega denarja v Českoslovaški. V Českoslovaški kroži 70 milijonov kovanih kron in 19 milijonov papirnatih. Poleg tega je v prometu 30 ml. denarja po 50, 50 milijonov po 20, 30 milijonov po 10, 40 milijonov po 5 in 20 milijonov po 2 vinarja. Vsega kovanega droblja je torej v Českoslovaški 250 milijonov; poleg tega pa kroži tudi velika množina avstrijskega kovanega denarja po 10 vinarjev.

× Rusija in Madžarska. Madžarski industrijski so poslali svoji vladni spomenico, v kateri zahtevajo sklenitev trgovinske pogodbe z Rusijo, da se oživijo medsebojni gospodarski stiki.

Sokolstvo.

— Sokol I. Prosvetni odsek priredi v soboto, dne 5. aprila ob 8.

Modna revija — Stoji, stoji Ljubljanca . . .

Upravi Ljubljanskega velesejma se bo, kot čujemo, nameravana atrakcija — modna revija, izredno posrežena. Modno revijo se je krstilo z Stoji, stoji Ljubljanca . . . Narodna pesem sicer pravi »Ljubljanca dolga vas«, to pa se je nadomestilo z pikami, ki naj značijo, da Ljubljana ni več vas, marveč moderno, naglo se razvijajoče mesto, kar naj dokaže modna revija.

Nashe dame in gospode bo zanimalo, kaj se bo vse videlo. Naznanjamo, da so vse razstavne trdnice pridno na delu in se bodo sijajno izkazale. Razkazovala se bo zadnja najnovejša moda po parizkih in dunajskih modelih. Kratko sliko o razstavnih predmetih nam poda sledeči seznam o trdnicah: Bernatovič (damske in moške obleke), Bogataj, Kongresni trg (svetlobna telesa), Dular Alojzij, Miklošičeva cesta in I. Kostevec, Sv. Petra cesta (opremita eno sceno z perzijskimi, smyrna in pirotskimi tephi — 140 m), Elite (damska konfekcija), Feticch-Frankheim (pokaže svojo umetnost v modernih frizurah nastopajočih dam), Götöl etc. (damski klobuki), Hamann (damsko perilo), Kozina (naj-

različnejši modni čevlji), Kenda, Krišper (čevlji, galanterija), Kolizej d. z. o. z. (klubgarnituro), Maček (moške obleke), Mayer (damske obleke), Malhappe (miljo, parfumi-atrakcije), Osrednji zavod za žensko domačo obrt (zastori, čipke), Peternel, Sp. Šiška (čevlji), Pučnik (moške obleke), Pekolj (damski klobuki), Rojina J. (moške obleke), Schwab Drago (moške obleke), A. Sušnik, krojaški atelje (moške obleke), Sinkovec nasl. Soss (damske večerne), Modni atelje M. Šarc, Kongresni trg (damske toilete), Szantner (čevlji), Trebar, Sv. Petra cesta (različni čevlji), The Rex (potne pisalne stroje), Wanek-Ida Škof (modni damski klobuki in drugi z raznimi predmeti).

Udeležba s strani trdnic je nepričakovano velika.

Ta krasna slika modnih predmetov bo zvezana z igro, oziroma koncertom umetniške višine. Nastopijo najboljši dramske in operne umetnice in umetniki, orkester opernega gledališča, balet. V dejanjih, trije po številu, bodo nastopili med drugimi Raitguzen, Figabirt, Rokovnjač Nande, poet, razni ministri, orijentalista princeza in njen oče, dama, ki si želi zamorca, večni ženin Adolar, stric Tutanehanon, Ahasverus, oda-

like (balet) in drugi. — Nadalje, pevske točke naših priljubljenih opernih pevcev, balene točke, atrakcije v odmorih itd. itd., skratka — senzacija za Ljubljano.

Izpred sodišča.

§ 104.

Na Silvestrovo se je vršila v Močah pri Mariboru veselica, katero so kontrolirali tudi orožniki. Pri tej priliki so že precej vinjeni fantje Karel Jarč, Maks Bregant in Franc Vernik žalili službojočega orožnika z besedami, kot prokleti žandar, baraba itd. Sodišče je obsodilo Jarca in Breganta vsakega na en teden dni zapora, in Vernika pa na 400 — dinarjev denarne globe, oz. na en teden zapora.

NE VOZITE PREHITRO.

Aleksander Paternolli, trgovec v Mariboru, je bil v prvi in drugi instanci obsodjen na 200 — dinarjev denarne kazni, ker je z avtomobilom prehitro vozil.

KAMEN JE VRGEL.

Dne 10. februarja so se vračali pijani fantje iz Lajtersberka pri Mariboru in srečali avtomobil, katerega je vodil sofer Martin Vabič. V fantovski družbi nahajajoči se Karel Vrabčič je pobral na cesti kamen in ga vrgel mimoavtozečemu se Vabiču v glavo. Vabiča je kamen tako ranil, da je moral v bolnico, kjer je ostal tri tedne. Karel Vrabčič je bil za svoje dejanje obsodjen na 3 mesece težke ječe in na plačilo stroškov v znesku 785 dinarjev.

Iz raznih krajev.

— Svojega očeta je ubil. Pred nekoliko meseci je ubil v Subotici 18letni mladenič Peter Janovski svojega očeta. Pred sodniško razpravo je Peter Janovski izpovedal, da je prihajal njegov oče Josip stalno domov pijan in je v takem stanju pretepal njegovo mater in ostalo deco. Kritične noči je prišel Petrov oče zopet pijan domov in je pri tej priliki zagabil za kuhinjski nož, da z njim zakolje svojo ženo. Mladi Peter videvši mater v smrtni nevarnosti, je pristopil k očetu in z motiko udaril očeta tako silno po glavi, da je mrtev obelezel. Sodišče je 18letnega Petra Janovskega oprostil vsake krivde, ker je v smrtni nevarnosti vzel samo svojo mater v bran.

— V vreči jo je odnesel. Laza Pavlič seljak iz Dol. Kovilja, se je smrtno zaljubil v Anico Paškovo iz Caruga. Pavlič je prosil Paškovo za roko svoje izvoljenke. Prošnjo mu je pa bila odbita. Kmalu nato je pa prišel v spremstvu dveh tovarišev Pavlič na Aničen dom. Pozval je Anico na dvorišče pod pretezo, da ji ima povedati važna sporočila. Kakor hitro je pa prišla Anica na dvorišče, jo je Pavlič s pomočjo svojih tovarišev zagabil, vtaknil v vrečo in odnesel na svoj dom. Šele žandarmerija je oprosila Anico Paškovo od nasilnega Pavliča.

— »Predsednik« jugoslovanskih časnikarjev v Afriki, Beogradska policija je dobila iz Aleksandrije obvestilo, da se je tam-kaj pojavil »predsednik« jugoslovanskih časnikarjev in šef tiskovnega urada v zunanjem ministristvu Josip Pinto, ki se je naselil v

najlepšem hotelu v Kairi. Josip Pinto si je s svojim elegantnim nastopom in znanostjo pridobil zaupanje hotelirja, ki je privolil v to, da plača stroške za hrano in stanovanje šele takrat, ko zopet odpočije. Pinto se je seznanil z odličnimi osebnostmi v Egiptu, katerim se je predstavil kot šef tiskovnega urada znanega ministristva in navedel, da je prišel v Egipt zato, da si na uradni način ogleda Tutankhamenov grob. Poleg tega je Pinto pripovedoval, da je prijatelj dr. Beneša in Brianda in dalje, da so mu bili na ladji ukradeni dokumenti in druge vrednosti v iznosu pol milijona frankov. Pinto je v Egiptu od raznih oseb izsilil večje svoje denarja. Ko je bil jugoslovanski konzulat v Aleksandriji obveščen o nastopu Josipa Pinto, je dobila seveda policija takoj nalog, da se elegantnega sleparja aretirajo in izroči beogradske policiji.

— Smrt milijonarka. V sredo zvečer je nenadoma umrla v hotelu Moskva Franciška Milič, rodem iz Dubrovnička, znana jugoslovanska milijonarka. Pred kratkim je prišla s svojim možem v Jugoslavijo, da obišče svoje. V Dubrovniku ji je pa nenadoma zbolel mož in umrl. Po smrti moža je hotela Milič odpotovati nazaj v Argentino in se je v to svrhu napotila v Beograd, da si preskrbi potrebne vizume. V Beogradu je stanovala v hotelu Moskva, kjer jo je zlotila smrt. Bila je zadeta od kapi. Milič je po sestnici 26 velikih hiš v Argentini.

Ponesrečen aeroplan. V Nišu je padel la višine 50 metrov vojaški aeroplan, v katerem sta se nahajala pilot Kveder in Brajković. Aparat je popolnoma razbit; pilot sta nevarno ranjena.

Henry Murger

La Bohème.

Prizori iz življenja ciganov.

(Nadaljevanje.)

»Kaj!« je rekel Rudolf in pokazal lestvico in ptiča: Evo pesnitve: Zaljubljen sem, moj dragi, zaljubljen v žensko, ki ji je ime Julija.

»No, in potem?« je nestržno nadaljeval Colline.

»Evo; ker je mojemu novemu idealu ime Julija, sem napravil načrt, da igram z njo Shakespearejevo dramo. Prvič se ne imenujem več Rudolf, ime mi je Roméo Montaigne, in napravim ti uslugo, če me ne imenuješ drugače. Da pa bodo vsi to vedeli, sem dal tiskati nove posetnice. Toda to še ni vse, ker se nisimo v predpustu, bom porabil to priliko, da se bom oblačil v žametast jopič in nosil meč.«

»Da ubiješ Tybalda?« je vprašal Colline.

»Na vsak način.« je nadaljeval Rudolf. »Potem mi bosta leste, ki jo vidiš, pomagala, zlesti k moji ljubici, ki ima pred svojim stanovanjem balkon.«

»O ptič, ptič?« je vprašal trdovratni Colline.

»Za boga, ta ptič, ki je golob, bo igral vlogo starca in naznanjal točno vsako jutro trenutek, ko se bom hotel izviti iz oboževanih rok svoje ljubice

80

in me bo objela okoli vratu in mi s svojim sladkim glasom rekla, prav tako kot v prizoru na balkonu: Ne, ni še dan, ni škrlanec — to se pravi ne, ura še ni enajst, po cestah je blato, ne hodi proč, tu nama je tako dobro. Da bom izpopolnil posnetek, si bom poskušal priskrbeti dojiljo, da jo dam na razpolago svoji ljubljani deklici; in upam, da bo koledar dovolj dobrotljiv, da mi bo tupatam naklonil nekoliko mesečine, ko bom zlezal na balkon moje Julije. Kaj praviš o mojem načrtu, filozof?«

»Lep je kot vse drugo,« je dejal Colline; »toda ali bi mi mogel razložiti tudi skrivnost krasne obleke, v kateri te ni mogoče spoznati — — — Torej si obogatel?«

Rudolf ni odgovoril, temveč je dal znamenje natakariju, mu malomarno vrgel louis'd'or, rekoč:

»Plačam!«

Potem se je udaril po žepu, v katerem je zvončkal.

»Imaš zvonik v žepih, da tako zvoni?«

»Samo nekaj louis'd'orov.«

»Zlatih?« je vprašal Colline in glas se mu je od stremjenja ustavil v grlu: pokaži malo, kakšni so!«

Nato sta se oba prijatelja ločila, Colline je šel pripovedovat o Rudolfovem razkošnem življenju in o njegovih novi ljubezni; ta pa je šel domov.

To se je zgodilo v tednu potem, ko se je bil

Rudolf drugič sprl z gospodično Mimi. Ko se je bil pesnik ločil od svoje ljubice, je v družbi s svojim prijateljem Marcelom občutil potrebo, sprejeti zrak in kraj in je zapustil črni hotel garni; hišni gospodar je videl, kako je z Marcelom vred odhajal, ne da bi mu bilo preveč žal. Kot smo že povedali, sta šla oba iskat drugod ležišča in sta najela dve sobi v isti hiši in na istem hodniku. Soba, ki si jo je bil izbral Rudolf, je bila neprimerno bolj komfortna kot katerakoli od onih, v katerih je bil stanoval dotlej. V njej si zapazil pravo pohištvo; zlasti kanapé, prevlečen z rdečim blagom, ki naj bi bilo imitacija žameta, ki pa se nikakor ni ravnalo po pogovoru: Delaj, kar moraš!

Na kamnu sta bili tudi dve porcelanasti posodi s cveticami, v sredi ura iz alabastra s strašnimi okraski. Rudolf je spravil posodi v omaro; in ko je prišel gospodar, da bi navil uro, ki se je bila ustavila, ga je pesnik prosil, naj ne stori tega.

»Uro pustim na kamnu,« je rekel, »toda samo kot umetnino; kaže polnoč, to je lep čas, naj tako ostane! Na dan, ko bo kazala pet minut čez polnoč, se izselim. . . . Ura!« je rekel Rudolf, ki se ni bil mogel nikdar podvreči oblastnemu tiranstvu ure, »toda to je pravi sovražnik, ki vam neizprosno meri življenje uro za uro, minuto za minuto in vam pravi vsak trenutek: Zopet je odšel del tvojega življenja. Oh! ne mogel bi mirno spati v sobi, kjer se nahaja tako mučilno orodje, v čigar bližini

sta brezbriznost in sanjarenje nemogoči. . . . Ura ki se njeni kazalci podaljšajo prav do vaše postelje in vas zbadajo zjutraj, ko ste že pogreznjeni v mehkužno sladkost prvega spanca. . . . Ura, ki vam njen glas kriči: tink, tink, tink! Ura dela je odbila, ostavi svoje dražestne sanje, udi objemaj svojih vizij (včasih tudi resničnih). Deni si klobuk na glavo, obuj si čevlje, mraz je, dežuje, odidi po svojih potih, čas je, tink, tink. . . . Dovolj je že, če imaš koledar. . . . Naj torej ostane moja ura hroma, sicer. . . .

Ko je tako govoril sam s seboj, je pregledoval svoj novi dom in čutil, kakor se ga polasča od skrivnostni nemir, ki ga občutimo skoraj vedno, če pridemo v novo stanovanje.

»Opazil sem,« je mislil sam pri sebi, »da ima kraj, kjer stanujemo, skrivnostni vpliv na naše misli in potemtakem tudi na naša dejanja. Ta soba je mrzla in tiha kot grob. Če bo pela kakšna veselost tu, jo bodo morali pripeljati od zunaj; in še ne bo ostala tu dolgo, kajti smeh bi umrl brez odmeva pod tem nizkim, mrzlim in kot snežno nebo belim stropom. Oj! kakšno bo moje življenje med temi stenami?«

Za malo dni pa je bila vendar ta tako žalostna soba polna svetlobe in po njej se je razlegal vesel hrup; praznovali so nastanitev v novem stanovanju in številne steklenice so pričale o veseljem razpoloženju gostov. Sam Rudolf se je dal zapeljati po nalezljivi dobri volji svojih gostov. Pesnik je sedel sam v kotu z mlado žensko, ki je bila prišla tja slučajno in ki se je bil polastil, in se je z njo z besedami in rokami ljubkoval. Proti koncu gostije mu je privolila sestanek za naslednji dan.

»No,« si je rekel, ko je bil sam, »večer ni bil preveč slab in moje bivanje tu se ni slabo začelo.«

(Dalje prihodnjič.)

Kriminalne romane:

Green. . . . Za milijoni 260 str., broš. Din 12 —, vez. Din 15 —
Gaboriau. . . Akt št. 113 239 str. . . . 22 — . . . 28 —
Gaboriau. . . Zločin v Orcivalu, 246 str. . . . 25 — . . . 30 —
Orel Pasti in zanke 7-50

priporoča

Zvezna knjigarna v Ljubljani, Mariljin trg št. 8.

FRANC CERAR, družba z o. z.
v Domžalah pri Ljubljani
tovarna

slamnikov in
klobukov

zaloga v Celju, Gosposka ul. 4.

Popravila se sprejemajo
vsako sredo v Ljubljani,
Prešernova ulica št. 5, na
dvor, Kovačević & Tršan.

L. N. TOLSTOJ:
Kreutzerjeva
sonata

v prevodu Frana Pogodnika
je izšla kot zvezek 22
„Splošne knjižnice“.

Cena broš. Din 14 —,
vez. „20 —.“

Zvezna knjigarna,
Ljubljana, Mariljin trg 8.

Po tovarniških
cenah vsa ostala
zaloga damskih
klobukov

M. Horvat,
Stari trg št. 21.

Toploška
tovarna pločevnatih škatelj
J. Pleško
Ljubljana
Karlovka cesta št. 2

Sodna dražba konkurzne mase.

t.j. manufakturnega blaga, trikotaz, predvsem pa velikih partij posteljnih vatranih odev ter vsega inventarja se prične

dne 9. aprila 1924 ob 9. uri dopoldne ter nadaljuje prihodnje dni v skladišču

v Ljubljani, Mestni trg št. 25, I. nadstropje.

Prodajalo se bo proti gotovini.
Inventurni zapisnik je v vpogled v pisarni konk. upravitelja Dr. Ivo Benkoviča, odvetnika v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6.

Oblastveno dovoljena popolna razprodaja

našega oddelka za pletenine, trikotažo in perilo:

Dovoljujemo si cenjene odjemalce opozoriti, da se nahajajo v zalogi še večje množine različnega blaga kakor:

Za dame perilo, bluze, predpasniki, nogavice in rokavice.

Za gospode triko perilo, sviterji, rokavice, ovratniki, naramnice, nogavice, srajce, gamaše in dolkenice.

Za otroke in dojenčke perilo, osobito znamke „Tetra“, pat. nogavice, sviterji, čipice idr. Brisače, različna galanterija in kosmetika.

Vse to blago prodajamo pod tržnimi cenami samo dotle, dokler traja zaloga.

A. & E. Skaberné, Ljubljana
Mestni trg 10.

MERAKL
BOJE, MASTILA, LAKOVE, ŠTUK, EMAJLE,
KISTOVE I JAMAČNO CISTI FIRNIS NAJBOLJE
KAKVOČE NUDI

MEDIČ-ZANKL
DRUŽBA Z O. Z.

LJUBLJANA
CENTRALA

MARIBOR NOVI SAD
PODRUŽNICA SKLADIŠTE

TVORNICE:
LJUBLJANA-MEDVODE

Franc Swaty, Maribor
Utemeljeno 1870

Tovarna umetnih brusov in osl
priporoča v nakup svoje, svetovni glas uživajoče izdelke:

Swaty-kamen, znamke »Alumina«, Swaty-kamen »Diamond« in »Swatyna«, najboljša povlačilna kamne za brile, nadalje povlačilne kamne za orodje, Swaty-kamen »Rapid« v vseh znanih vrstah in Swaty-kamen »Grillith«, kožne kamne za odstranitev kurjih oces in trde kože ter pile za nohte »Swatyna«, kožne kamne za kose, znamke »Swatyna«, iz izvrstne brusne tvarine.

Veliko skladišče pravih belgijskih kamnov in odlomkov, kakor tudi gladkih in Carborundum-plošč, vseh mer in raznih zrn. Najboljše žagane brusne plošče v treh velikostih in dveh jakostih. Vsakovrstna bruslina in likalna sredstva in končno naravni brusni kamni ter drčalniki.

Pisarna: Maribor, Maistrova ulica št. 5.

MALI OGLASI

Cena oglasom do 20 besed Din 5 —; vsaka nadaljna beseda 25 para z davčino vred.

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Hiša pri farni cerkvi
pripravna za trgovino in gostino s kletmi vred, se odda takoj pod ugodnimi pogoji. Naslov v upravi lista.

Deklita
v starosti 16 let, revnih a positenih staršev bi šla rada kot učenka v kako trgovino ali kaj ališnega, kjer bi imela tudi oskrbo. Ponudbe se prosijo pod »Poštena« na upravo lista.

Motorno kolo
s PH Puch v prav dobrem stanju se prodaja za Din 7000 — pri strojnihi hotel Sion, Ljubljana.

Sofer - avtomonter
z večletno prakso, verziran v različnih vozilih želi dobiti mesto. Cenjene ponudbe pod »Zanesljiv« na upravo lista.

Lepih suhih hrušk
500 kg a Din 4 — za 1 kg se p.oda Naslov v upravi lista.

V električno brušenje
se sprejemajo rabljene britvice (Gilette, Momi itd.) v drogeriji »Adrija«, Šelenburška ulica 5.

Stanovanje
kuhinja in 1 soba v mestu ali na periferiji se išče za takoj ali 1. majem. Ponudbe pod »Mesečna postranska« na upravo lista.

Kupim.
zamenjam, ocenjujem in prevzamem v komisiji prodajo poštno znamke, star kovani denar, starine, in sicer posamezno in zbirke. Osobito iščem znamke na pisnih iz trgovske korespondence ter aktov (1850—74) Nuber, Ljubljana, Gosposvetska cesta 5, II. nadst.

Iščem stanovanje
dveh ali več sob s kuhinjo, snažno, solčno, v novi ali stari hiši za takoj. Zakonski par brez otrok, plačava dobro, dava nagrado. Ponudbe pod »Mir« na upravo lista.

Sir!
1/2 Emindole Groyer, Tilsiter, Trapist po pošti od 5 kg naprej kupite vedno najceneje v mlekarini Iv. Kos, Ljubljana, Bohoričeva ulica 28.

Osamljena devojka
išče prijatelja, pri katerem bi našla duševnega razvedrila. Ponudbe pod »Prijatelj« na upravo lista.

Drva
odrezki od parket in žage bukova in hrastova, dolga po Din 25 — za 100 kg., kratka po Din 30 — za 100 kg. In žaganje od trdega lesa po ugodni ceni oddaja doktor trane zaloga Ivan Šiška, tovarna parket in parna žaga Ljubljana, Metelkova ulica 4.

Brusimo v Celju
britve, škarje, nože itd. Za delo jamčimo. Se priporoča »Elektr. brusarna«, Prešernova ulica 19.

Lesene barake.
nove, 12:10 x 4:13 m prodaja Pokojninski zavod, Aleksandrova cesta 12.

Prevzemalet lesa
išče službe pri kakšni večji lesni trgovini, je popolnoma večje te stroke. Nastop in pogoji po dogovoru. Naslov pri upr. lista.

Trgovina
dobro vpejana z mešanim blagom v Mariboru se radi selitve prodaja. Plača se samo inventar. Naslov pove ogl. zavod Sušnik, Maribor.

Landauer, oziroma brun
zelo dobro ohranjen, skoro nov z opremo, kakor tudi še več drugih voz in oprem napredaj po zelo nizki ceni, Anton Teran, Bistrica, p. Podbrezje pri Podnartu.

Pletarske izdelke
vsake vrste, kovčge in potne košare, stojala za cvetlice itd. pripravila zasebnikom in trgovcem po najnižji ceni. Franc Gregorčič, pletarski mojster, Žiri nad Skofjelo.

Vsakovrstno ročno slikanje.
kakor: tapetniški vzorci, reklamne risbe za izložbe, vselejme itd. prevzame poceni in zanesljivo izvedbo akademsko naobrazen risar. Ponudbe pod »Risar« na upravo lista.

6000 kub. čevljev tramov
od 1/2 do 3/4 od 4 m naprej, lepo blago, tudi več vagonov desk, vseh dimenzij, franko pošljubna postaja prodaja za ceno po dogovoru Anton Feran, Bistrica, p. Podbrezje pri Podnartu.

Hiša na Glincih
št. 230 naprodaj. Natančneje se poizve Poljanska cesta 42.

2 kleti za skladišče
veliki, svetli, suhi in zračni, odda Pokojninski zavod, Aleksandrova cesta 12.

Kočija
dobro ohranjena se prodaja. Poizve se Poljanska cesta 42.

Sobo
s hrano oddam takoj dvem dijakom ali gospodom. Naslov pove uprava lista.

Mali oglasi imajo uspeh!